

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 10-05-2023

Mødedato Onsdag d. 10. maj 2023 kl. 17:30

Mødested Nyborg Rådhus, mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Anja Kongsdal (Fravær), Rune Christensen, Ole Tyrsted Jørgensen, Søren Svendsen (Fravær), Kenneth Taanquist, Martin Stenmann

Indholdsfortegnelse

Tema drøftelse om bæredygtigt byggeri i Nyborg Kommune.....	3
Godkendelse af handleplan for mere biodiversitet på kommunale arealer.....	5
KL's Klima- og Miljø Topmøde 2023 - drøftelse af indtryk og inspiration.....	7
Ledelsesrapportering pr. 31. marts 2023.....	8
Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer.....	12
Orientering fra direktør/teknik- og miljøchefen.....	13
Orienteringssager.....	14
Kommende punkter.....	15
Underskriftsside.....	16

Punkt 1: Tema drøftelse om bæredygtigt byggeri i Nyborg Kommune

S2023-102027

Sagsfremstilling

Indledning

Klima- og Naturudvalget udpeger løbende temaer, som udvalget tager op til nærmere drøftelse med det formål at understøtte kommunens klima-, natur og bæredygtighedsindsats. På baggrund af drøftelserne kan udvalget korrigere retningen for kommunens indsats på området og identificere særlige fokusområder til videre udvikling og beslutning på efterfølgende møder.

Bæredygtigt byggeri

Nyborg Kommune er den største bygningsejer i kommunen. Klimabelastningen fra den kommunale drift er ikke opgjort særskilt, men erfaringer fra andre kommuner viser, at byggeri, renoveringer og bygningsdrift er blandt de mest betydende kilder til klimagasser fra den kommunale drift. Samtidig står byggeriet for en stor andel af det samlede ressourceforbrug og har betydning for bæredygtigheden på en lang række andre faktorer som sundhed, tilgængelighed, social lighed m.m.

Det er baggrunden for, at Byrådet i 2018 vedtog et "Kodeks for Bæredygtigt Byggeri" (vedlagt), som indeholder en række principper for byggeri og byggematerialer i kommunale byggerier. Kodekset indgår i kommunens "Politik for Grøn Omstilling", som samtidig rummer en målsætning om at udbrede kodekset til investorer og bygherrer i Nyborg Kommune, således at også det øvrige byggeri i kommunen bliver mere bæredygtigt.

De løbende revisioner af bygningsreglementet m.v. har medført behov for en revision af Kodeks for Bæredygtigt Byggeri. Samtidig har byggebranchens bæredygtigheds præstationer og muligheder udviklet sig i de forløbne år. På den baggrund har Klima- og Naturudvalget ønsket at revidere kommunens praksis på området - herunder anvendelsen af Kodekset - med henblik på en revision af mål og midler.

Som oplæg til drøftelserne giver senior konsulent Lars Holm fra We Build Denmark indledningsvis en kort status på det bæredygtige byggeri og kommunens muligheder for at fremme dette.

Drøftelsen tager udgangspunkt i de kommende års konkrete planer for nybyggeri af sundhedshus, tandlægeklinik og klubhus på havnen, og i planlagte renoveringsprojekter i kommunen, jf. vedlagte "10-års vedligeholdelsesplaner samt forbehold" .

Ved nybyggerierne drøfter udvalget prioriteringer i forhold til økonomi, klimagevinster, øvrige bæredygtigheds-gevinster (indeklima, vedligeholdelse, genanvendelse af bygninger, genbrug af materialer m.v.). I takt med at energiforbruget i nybyggerier bliver lavere, udgør byggematerialerne og byggeprocessen en stigende andel af en bygnings samlede klimabelastning over et 50 års perspektiv. Udvalget drøfter på den baggrund indsatser på byggematerialer og byggeprocessen, samt anvendelsen af certificeringer og anden dokumentation i relation til nybyggeri. Faglig koordinator Marcus Høg fremlægger kort de foreløbige erfaringer med den pågående DGNB certificering af Sundhedshuset.

Kommunen råder over 172.000 m2 etagearealer, og vedligehold og renovering af disse udgør en stor del af kommunens samlede byggeaktiviteter og budget. Samtidig udgør renoveringer den mest ressourcekrævende opgave i bygningsafdelingen. Udvalget drøfter prioriteringer i vedligehold og renoveringer, herunder klimagevinst, økonomi og tilbagebetalingstider og øvrige bæredygtigheds- og kvalitetskriterier.

Udvalget kan inddrage de aktuelle overvejelser om etablering af en facility management, hvor al bygningsvedligeholdelse samles med henblik på en effektiv tilrettelæggelse af vedligeholdelse og prioritering på tværs af områder og bygningsmasse, og for at opnå en effektiv udnyttelse af den eksisterende bygningsmasse.

De fynske kommuners tekniske direktører har i regi af Fyn 2030 og i samarbejde med We Build Denmark taget initiativ til fælles hensigtserklæringer om øget genbrug af byggematerialer - herunder ved renoveringer. Udkast til hensigtserklæringer for henholdsvis flow af genbrugsmaterialer og direkte genbrug af beton vedlægges til orientering. Udvalget drøfter perspektiverne ved en tilslutning til erklæringerne.

Senior konsulent Lars Holm, We Build Denmark og fagkoordinator Marcus Høg deltager i Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Sagen indstilles til drøftelse.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Drøftet.

Bilag

Kodeks for Bæredygtigt Byggeri i Nyborg Kommune

Fælles hensigtserklæring - flow af genbrugsmaterialer til byggeri

Fælles hensigtserklæring om efterspørgsel af direkte genbrug af beton i byggeriet

Status 2023 - 10 års vedligeholdelsesplaner og forbehold

Punkt 2: Godkendelse af handleplan for mere biodiversitet på kommunale arealer

S2022-2714

Sagsfremstilling

Administrationen fremlægger forslag til handleplan for mere biodiversitet på kommunale arealer udarbejdet på baggrund af Klima- og Naturudvalgets drøftelser på mødet 1. marts 2023. Forslag til handleplanen er vedhæftet som bilag.

Handleplanen tager afsæt i fire principper for biodiversitetsvenlig drift:

- Understøtte naturlige processer
- Styrke spredningskorridorer
- Synliggøre biodiversiteten og skabe en positiv signalværdi
- Skabe bæredygtig drift med mindre forbrug og udledning

De centrale metoder i den biodiversitetsfremmende drift er:

- Slåning sker 1-2 gange årligt
- Afklip skal så vidt muligt fjernes
- Der skal anvendes hjemmehørende arter

Implementeringen af de nye plejep principper vil ske i åben dialog med borgerne og under nødvendigt hensyntagen til anvendelsen af arealerne og fastholdelse af gode oversigtsforhold for trafikikkerhed.

Handleplanen indebærer endvidere, at medarbejderne i driften bliver klædt på til at vurdere driften af de enkelte arealer med udgangspunkt i principperne og de nødvendige hensyn til naboer, trafikforhold m.v. Formålet er at sikre en dynamisk drift, som gennem sparring på tværs af faggrupperne i Teknik- og Miljøafdelingen får en fælles forståelse af de mest hensigtsmæssige plejemetoder til at sikre en højere biodiversitet. Samtidig vil det klæde medarbejderne på til en åben dialog med borgerne om forandringerne og de bagvedliggende årsager.

Implementeringen af Handleplanen forudsættes udgiftsneutral. Der er nogle områder, som vil blive plejet mindre intensivt, men samtidig inddrages 90 ha naturgræs, hvor driftsafdelingen i et samarbejde med Naturgruppen i Teknik- og Miljøafdelingen øger biodiversiteten gennem ekstensiv pleje. Desuden opprioriteres bekæmpelse af en række invasive arter, som vil kræve flere ressourcer.

Udvalget har lagt vægt på, at der sker en gradvis overgang mod en biodiversitetsvenlig drift, for at borgerne får tid til vænne sig til forandringerne, og at der kommunikeres til borgerne i forbindelse med omlægning af arealer til for eksempel mindre intensiv slåning. Begge dele indgår i handleplanen. Det indgår endvidere, at der skal sikres en god dialog i lokalområdet og gerne skiltning i forbindelse med omlægning af arealerne, så borgerne får mulighed for at følge med i ændringerne og muligvis blive inspireret til at gøre noget på deres egne arealer.

Ved Klima- og Naturudvalgets godkendelse opsættes handleplanen i et layout i tråd med klimaplanen.

Økonomiske konsekvenser

Omlægninger i driften kan på sigt betyde et behov for leje af nyt materiel.

Indstilling

Det indstilles, at Klima- og Naturudvalget anbefaler handleplan for mere biodiversitet på kommunale arealer, og at punktet oversendes til godkendelse i Teknik- og Miljøudvalget med henblik på implementering i driftsmanualen.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Anbefales.

Bilag

BILAG - forslag til handleplan for mere biodiversitet på kommunale arealer

Punkt 3: KL's Klima- og Miljø Topmøde 2023 - drøftelse af indtryk og inspiration

S2023-179

Sagsfremstilling

Klima- og Naturudvalget deltog på KL's Klima og Miljø Topmøde 13. - 14. april 2023. Udvalget drøfter indtryk og inspiration fra mødet med henblik på optimering af kommunens klimaplan.

Program og temasessioner vedlægges til orientering og som støtte til drøftelsen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Sagen indstilles til drøftelse.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Drøftet.

Bilag

KL Topmøde 2023 - Temasessioner

KL Topmøde 2023 - Program

Punkt 4: Ledelsesrapportering pr. 31. marts 2023

S2023-101263

Sagsfremstilling

Økonomi og Digitalisering har udarbejdet ledelsesrapportering på baggrund af de første 3 måneders registreret aktivitet og forbrug i 2023.

Prognosen for det forventede årsregnskab 2023 er baseret på en teknisk fremskrivning af det nuværende forbrugsmønster korrigeret for kendte tillægsbevillinger og handlingsinitiativer i den resterende del af året.

Der prognosticeres et samlet **driftsoverskud** på 25,0 mio. kr. i 2023 og en **likviditet** på 75,987 mio. kr. ultimo 2023, hvilket ikke lever op til målsætningen om et driftsresultat på mindst 75 mio. kr. i oprindeligt budget 2023. Til sammenligning var der et driftsoverskud på 67,245 mio. kr. i regnskab 2022.

Årsagen til merudgifterne på 50 mio. kr. skyldes bl.a. en stor vækst i udgifterne på det specialiserede socialområde, ældreområdet og overførselsudgifterne.

Væksten i driftsudgifterne har været på 8,6% de første 3 måneder af 2023 og likviditeten er 111,177 mio. kr. lavere end på samme tidspunkt sidste år. Dette indikerer, at den store vækst i driftsudgifterne fra sidste år er videreført i 2023.

Servicerammen på 1.648,141 mio. kr. i oprindeligt budget 2023 forventes overskredet med 50 mio. kr. i 2023, hvilket kan medføre sanktioner fra staten i forhold til overholdelse af budgetloven. Til sammenligning blev servicerammen overskredet med 18,741 mio. kr. i regnskab 2022.

Det er i prognosen forudsat, at der vil blive afholdt **bruttoanlægsudgifter** på 228,194 mio. kr. i 2023 incl. uforbrugte anlægsbevillinger fra 2022. På grund af tidsforskydning i en række anlægsprojekter forventes, at der vil skulle overføres 110-130 mio. kr. fra 2023 til 2024. Til sammenligning blev der overført 129,175 mio. kr. fra 2022 til 2023.

Det anbefales, at der iværksættes en handlingsplan for opbremsning af udgiftsvæksten med henblik på at sikre budgetoverholdelse i 2023, herunder overholdelse af den udmeldte serviceramme og anlægsramme for 2023.

Der er vedlagt bilag med opfølgning på den politiske aftale om budget 2023.

Økonomiske konsekvenser

Ledelsesrapporteringen peger på følgende hovedkonklusioner:

Driftsresultat

Der prognosticeres et driftsoverskud på 25,0 mio. kr. i 2023, hvilket ikke lever op til målsætningen om et driftsresultat på mindst 75 mio. kr. i oprindeligt budget 2023. Til sammenligning var der et driftsoverskud på 67,245 mio. kr. i regnskab 2022.

Årsagen til merudgifterne på 50 mio. kr. skyldes bl.a. en stor vækst i udgifterne på det specialiserede socialområde, ældreområdet og overførselsudgifterne.

Væksten i driftsudgifterne har været på 8,6% de første 3 måneder af 2023 og likviditeten er 111,177 mio. kr. lavere end på samme tidspunkt sidste år. Dette indikerer, at den store vækst i driftsudgifterne fra sidste år er videreført i 2023.

Den samlede forbrugsprocent ligger på 24,2% efter de første 3 måneder af 2023, hvilket er 1,8% højere end forbruget på 22,4% i 2022.

Servicerammen

Servicerammen på 1.648,141 mio. kr. i oprindeligt budget 2023 forventes overskredet med 50 mio. kr. i 2023, hvilket kan medføre sanktioner fra staten i forhold til overholdelse af budgetloven. Til sammenligning blev servicerammen overskredet med 18,741 mio. kr. i regnskab 2022.

Anlægsudgifter

Det er i prognosen forudsat, at der vil blive afholdt bruttoanlægsudgifter på 228,194 mio. kr. i 2023 incl. uforbrugte anlægsbevillinger fra 2022. På grund af tidsforskydning i en række anlægsprojekter forventes, at der vil skulle overføres 110-130 mio. kr. fra 2023 til 2024. Til sammenligning blev der overført 129,175 mio. kr. fra 2022 til 2023.

Anlægsindtægter

Der er budgetteret med anlægsindtægter på 41,678 mio. kr. i 2023, herunder forventede fondsindtægter på 19 mio. kr. vedrørende renovering og ombygning af Kulturhuset Bastionen.

Overførsel af uforbrugte bevillinger

Der er på driften overført uforbrugte bevillinger fra 2022 til 2023 svarende til 58,032 mio. kr., heraf 14,153 mio. kr. på selvstyrende områder og 43,879 mio. kr. vedrørende øremærkede bevillinger.

Der er overført anlægsudgifter på 129,175 mio. kr. og anlægsindtægter på 23,554 mio. kr. fra 2022 til 2023.

Endelig er der overført 0,340 mio. kr. vedrørende grundkapitalindsud i Landsbyggefonden.

Likviditet ultimo

Byrådet i Nyborg Kommune har besluttet, at likviditeten skal være mindst 1.000 kr. pr. indbygger ultimo året svarende til ca. 32 mio. kr.

Likviditeten prognosticeres til 75,987 mio. kr. ultimo 2023, hvilket er 50 mio. kr. lavere end forudsat i budget 2023.

Likviditeten er 266,381 mio. kr. ved udgangen af marts 2023 og har i gennemsnit ligget på 408,292 mio. kr. i de seneste 12 mdr. og 341,806 mio. kr. i de seneste 3 mdr.

Årsagen til den høje likviditet skyldes bl.a. forsinkelse i afregning af en række øremærkede bevilling på driften og tidsforskydning i en række større anlægsprojekter.

Handlingsplan for budgetoverholdelse i 2023

Der har i årets første 3 måneder af 2023 været en ekstraordinær stor vækst i driftsudgifterne, som vil medføre en budgetoverskridelse på mindst 50 mio. kr., såfremt denne udvikling fortsætter i resten af 2023.

Udviklingen skal ses i lyset af en historisk stor vækst i serviceudgifterne på 109,566 mio. kr. (7,3%) i regnskab 2022 og en overskridelse af servicerammen med 18,741 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget 2022.

Væksten i driftsudgifterne har været på 8,6% de første 3 måneder af 2023 og likviditeten er 111,177 mio. kr. lavere end på samme tidspunkt sidste år. Dette indikerer, at den store vækst i driftsudgifterne fra sidste år er videreført i 2023.

Det anbefales, at der iværksættes en handlingsplan for opbremsning af udgiftsvæksten med henblik på at sikre budgetoverholdelse i 2023, herunder overholdelse af den udmeldte serviceramme og anlægsramme for 2023.

Indstilling

Det indstilles:

- At prognose for det forventede årsregnskab 2023 svarende til en budgetoverskridelse på 50 mio. kr. tages til efterretning.
- At der snarest muligt iværksættes en handlingsplan for opbremsning af udgiftsvæksten med henblik på at sikre budgetoverholdelse i 2023, herunder overholdelse af den udmeldte serviceramme og anlægsramme for 2023.
- Tillægsbevillinger på driften finansieres ved kompenserende besparelser indenfor eget driftsområde for at sikre overholdelse af servicerammen på 1.648,141 mio. kr. i budget 2023.
- Tillægsbevillinger på driften finansieres ved kompenserende besparelser indenfor eget driftsområde for at sikre overholdelse af servicerammen på 1.648,141 mio. kr. i budget 2023.
- Stop for kompensation til fratrædelsesgodtgørelse fra centrale puljer (stillinger holdes vakant i stedet).

- Der gives ikke vikarkompensation i ressourcemodeller til kortvarigt sygefravær ud over dagpengerefusion fra staten.
- Vakante stillinger holdes ledige i 6 måneder undtagen ældre, skoler og dagtilbud (direktion kan give dispensation).
- Øget ledelsesmæssigt fokus på nedbringelse af sygefravær fra 18,0 dage pr. årsværk i 2022 til 13,1 dage pr. årsværk i 2023 svarende til sygefravær i 2019 før Covid-19.
- Tilbageholdenhed med brugen af eksterne vikarbureauer i 2023 medmindre det godkendes af fagchef på området.
- Tilbageholdenhed med køb af ekstern konsulentbistand i 2023.
- Tilbageholdenhed med sociale og faglige personalearrangementer i 2023.
- Tilbageholdenhed med kurser og uddannelse af medarbejdere i 2023.
- Tilbageholdenhed med indkøb og større anskaffelser i 2023.
- Tilbageholdenhed med indkøb af nye IT-programmer i 2023.
- Der sker ikke ny tilslutning til fælles FLIS-system, som KL ellers har anbefalet i brev af 27. marts 2023 til borgmestre (350.000 kr. årligt + LIS til præsentation).
- Kompenserende besparelser indenfor det specialiserede socialområde, herunder strammere visitation af tilbud og ydelser til borgerne ud fra en konkret og individuel vurdering (fx opholdssteder, botilbud, forebyggende foranstaltninger, hjælpe-midler, boligindretning, aktivitets- og samværstilbud).
- Kompenserende besparelser indenfor beskæftigelses- og integrationsområdet, herunder bl.a. integration, revalidering, fleksjob og ledighedsydelse, arbejds-markedsforanstaltninger, ressource- og jobafklaringsforløb.
- Kompenserende besparelser indenfor ældreområdet, herunder nedbringelse af sygefravær og forbruget af eksterne vikarbureauer.
- Gennemgang af udgifter til medlemskaber og fælleskommunale samarbejder.

- Gennemgang af eksisterende lejemål med henblik på eventuelle besparelser.
- Direktionen fremlægger plan for udskydelse af anlægsprojekter til 2028-2033 for at sikre overholdelse af anlægsrammen på 86,632 mio. kr. i budget 2023.
- Chefgruppen følger op på gennemførelse og implementering af handlingsplanen for at sikre budgetoverholdelse i 2023. Eventuelle forslag til ændringer i serviceniveau fremlægges til særskilt politisk behandling.

Sagen afgøres i

Byrådet

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Anbefales.

Bilag

NOTAT rapportering 31. marts 2023 - 19042023

BILAG resultatopgørelse pr. 31. marts 2023 - 19042023

OPFØLGNING PÅ DEN POLITISKE AFTALE 2023 - 13042023

Punkt 5: Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer

S2022-88459

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

- Ole Tyrsted orienterede om arbejdet i KIMO-herunder skrivelse til Miljøministeriet om udredning af konsekvenserne af PFAS og et muligt samarbejde om udplantning af ålegræs.
- Kenneth Taarnquist orienterede om, at Almas Hus i Ørbæk er indviet om del af "bagsiden i front".
- Kenneth pegede på muligheden for at etablere mere biodiversitet i forbindelse med broen langs åen.

Punkt 6: Orientering fra direktør/teknik- og miljøchefen

S2022-88461

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Ingen bemærkninger.

Punkt 7: Orienteringssager

S2022-88454

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

Der er ingen orienteringssager til Klima- og Naturudvalgets mødet 10. maj 2023.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Ingen bemærkninger.

Punkt 8: Kommende punkter

S2022-2527

Sagsfremstilling

31. august - 2. september

- Klimafolkemøde i Middelfart.

3. kvartal

- Temadrøftelse Naturpolitik (afholdes evt. som særskilt møde).

- Dialogmøde med eksterne interessenter om kommunens naturpolitik. Drøftelsen er en del af den vedtagne plan for revision af kommunens naturpolitik.

3. / 4. kvartal

- Inspirationstur med fokus på klimatilpasning og klimaforebyggelse.

- Oplæg forelægges udvalget forud for endelig beslutning.

4. kvartal

- Temadrøftelse Klimatilpasning.

- Drøftelse af klimatilpasning i relation til byudvikling, naturbeskyttelse og naturforbedringer. Forud for temadrøftelsen behandles principper for bidragsfordeling ved klimatilpasning i forbindelse med klimasikring af midtbyen.

Idéer fra Politik fra Grøn Omstilling (ikke fastlagt)

Branding (ikke fastlagt)

Status på bytræer i Nyborg Kommune jf. Politik for Grøn Omstilling (ønske fra Klima- og Naturudvalget 11. maj 2022)

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Videre drøftelse af Kodeks for Bæredygtigt Byggeri.

Punkt 9: Underskriftsside

S2022-89148

Sagsfremstilling

"Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen"

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 10-05-2023

Fraværende:

Anja Kongsdal (V) og Søren Svendsen (V)

Godkendt.